

СТАНОВИЩЕ

От доц. д-р Камен Цветков

УАСГ, професионално направление 8.2 „Изобразително изкуство“

относно представените материали за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ по „Живопис“ и „Рисуване“ за нуждите на катедра „Общоакадемични дисциплини“, филиал на НХА, гр. Бургас

В обявения конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в професионално направление 8.2. "Изобразително изкуство" („Рисуване“ и „Живопис“) участва един кандидат – гл. ас. д-р Александър Ташев. Конкурсът е обявен в „Държавен вестник“, брой 47 от 24. 06. 2022 г. Процедурата е в съответствие с изискванията на държавните и университетските нормативни документи относно заемането на академични длъжности.

Данни за кандидата:

През 1989 г. гл. ас. д-р Александър Ташев завършва Националната художествена академия – специалност „живопис“, а през 2016 г. придобива научната и образователна степен "доктор", защитавайки дисертационен труд на тема: "Отношението към живописното произведение от гледна точка на понятията композиция, предметност и естетика“. В периода 1996 – 2017 г. кандидатът е хоноруван преподавател по живопис в специалностите „Рекламен дизайн“ и „Дизайн за детската среда“. През 2018 г. е назначен за асистент в катедра „Общоакадемични дисциплини“ към филиал на НХА, гр. Бургас, а от 2020 г е главен асистент в същата катедра.

Професионалната реализация на кандидата е свързана както с преподавателската дейност по специалността, така и с редица самостоятелни и колективни изложби и участия в международни проекти.

Оценка за съответствие с националните наукометрични изисквания

Като основен хабилитационен труд са представени двадесет и шест живописни произведения, изпълнени в техниката маслена живопис, седем рисунки с графит, шест дигитални отпечатъка и четиринадесет акварела върху хартия. Приложено е и резюме на тема "Изображението – живопис и рисунка", представящо възгледите на кандидата относно психологическото въздействие и материализирането на изображението.

Преподавателската дейност на Александър Ташев отговаря на научната област и професионалното направление на обявения конкурс.

Документацията съдържа и списък с творческите изяви и научните публикации на кандидата.

Депозираните материали за участие в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ отговарят на минималните национални наукометрични критерии и покриват изискванията, посочени в Закона за развитие на академичния състав в Република България.

Характеристика на научната, научно-приложната и художествено-творческата дейност на кандидата:

Представеният за участие в конкурса хабилитационен труд е израз на отношението на Александър Ташев към изображението като начин на творческо изразяване чрез средствата на живописата и рисунката. Резюмето, съпътстващо подбраните художествени произведения, засяга проблема за психологията на изобразяването, както и неговата реализация чрез използването на различните възможности на материалите и тяхната интерпретация. Подбраните произведения са подредени в хронологичен ред и подкрепят изразената теоретична конструкция. Представени са няколко цикъла, изпълнени в техниките масло, акварел, рисунка – графит и рисунка – графит и дигитален печат.

Съпреживяването на дадено произведение на изобразителното изкуство зависи от редица фактори, но най-вече от внушенията, породени от визуалните впечатления. Изхождайки от тази позиция Александър Ташев разглежда изображението като резултат от процес, свързан с интелектуалните търсения на автора и е в пряка връзка с неговия практически опит.

От друга страна, както отбелязва Ангел Ангелов в изследването си „Историчност на визуалния образ“ (2009), освен посланието, кодирано от художника, образът предполага множество различни интерпретации в процеса на взаимодействието му с възприемащия, което води до превръщането на зрителя от пасивен наблюдател в активен участник при възприемането на художественото произведение. Съществена роля в този процес кандидатът възлага на интуицията, опираща се както на интелектуалния, така и на емоционалния опит на реципиента.

Интерес представлява широкият диапазон в характера на изображенията, с които авторът борави в произведенията, представени в хабилитационния труд – част от тях изцяло в полето на нефигуративизма, други с изявено антропоморфен характер. В живописните платна Александър Ташев се опира предимно на въздействието на цвета, наслагванията на тоновете, докато в рисунките и акварелите присъствието на фрагменти от човешкото тяло допълва арсенала от средства, чрез които авторът комуникира със зрителя.

Трябва да се отбележи вниманието, с което Александър Ташев се отнася към изобразителната повърхност и значението, което отдава на възможностите ѝ за въздействие върху възприемащото съзнание. В представените произведения (в частност в живописните платна) до голяма степен въздействието е постигнато чрез структурата на изобразителната повърхност, което разкрива връзката между мисловното и, както той го определя, физическо възприемане на творбата. Авторът отбелязва „...често физическото въздействие на структурата на изобразителната повърхност може да предизвика в зрителя преживяване, разкриващо мисловното и физическиото приемане на творбата...“.

Техниката на изобразяване не е основен фактор в процеса на възприятие на художественото произведение, но владенето на различни техники и прилагането

на разнообразни материали несъмнено е предпоставка за емоционално въздействие. В произведенията, включени в реабилитационния труд, използваният материал има пряко отношение към тяхното въздействие, а технологията в случая не е самоцел – авторът внимателно я подбира, подчинявайки я на своя замисъл. *„Изборът на материал е следствие на осмисляне и търсене на възможност за внушение. Това е процес на търсене, на възможности, осъществяван във времето. В никакъв случай не е случайно хрумване“* (стр 14 от приложеното резюме). В този смисъл представените произведения демонстрират задълбочени познания и завидно владене на прилаганите техники, както и умело боравене с възможностите, които използваните материали предлагат, което намирам за белег на висок професионализъм.

Оценка на личните приноси

Представеният от гл. ас. д-р Александър Ташев реабилитационен труд свидетелства за автор с безспорен потенциал. Приносите имат предимно научно-изследователски и приложен характер. Характеризират се с:

- високо професионално ниво в областта на кавалетната живопис;
- концептуален подход в начина на изобразяване като специфично средство за комуникация;
- оригинални композиционни решения, демонстриращи специфичен индивидуален възглед.

Приложните приноси на кандидата са основа за развитието на методологията на обучение на студентите в НХА, филиал Бургас в дисциплините „Живопис „ и „Рисуване“ .

Заклучение

В заключение, представените като основен реабилитационен труд художествени произведения демонстрират завършен пластичен език, обогатяващ

полето на съвременната българска живопис и разкриват автор с ясна творческа позиция.

Предвид казаното дотук изразявам положителното си становище относно подадените от кандидата материали за участие в обявения конкурс и предлагам на уважаемото научно жури да присъди на гл. ас. д-р Александър Ташев академичната длъжност „доцент“ в професионално направление 8.2 „Изобразително изкуство“ за нуждите на катедра „Общоакадемични дисциплини“, филиал на НХА, гр. Бургас.

Гласувам „ЗА“.

С уважение:

доц. д-р Камен Цветков